

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ85 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 19 Ιουλίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης), εκτελούσα χρέη Προέδρου,
Δημήτριος Χανής.

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη,
Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Η Πρόεδρος της Αρχής Ανδρονίκη Θεοδοκάτου και το Μέλος Αδάμ Καραγλάνης, απουσίασαν δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθηνά Σοφιανίδου, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ηλιάνα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου καθώς και η

Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαρία-Ελένη Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρ. 347 παρ. 2 περ. γ. υποπερ. γδ του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής παροχής υπηρεσιών για την καταπολέμηση Κουνουπιών, τη δημιουργία δομής ελέγχου και την ανάπτυξη μηχανισμού επιτήρησης και επαγρύπνησης από τον Ιό του Δυτικού Νείλου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, για το έτος 2023.

I. Με το αρ. πρωτ. 215216/22.06.2023 (αρ. πρωτ. εισ. ΕΑΔΗΣΥ 2908/23.06.2023) έγγραφο - αίτημα της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας Πελοποννήσου (εφεξής Περιφέρεια), με τον συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως συμπληρώθηκε με τα από 28.06.2023 (αρ. πρωτ. εισ. ΕΑΔΗΣΥ 2995/30.06.2023) και από 11.07.2023 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και το αρ. πρωτ. 234518/07.07.2023 (αρ. πρωτ. εισ. ΕΑΔΗΣΥ 3176/11.07.2023) έγγραφό της, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών για την υλοποίηση του έργου «*Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα καταπολέμησης Κουνουπιών, Δημιουργία δομής ελέγχου και Ανάπτυξη Μηχανισμού Επιτήρησης και Επαγρύπνησης από τον Ιό του Δυτικού Νείλου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το έτος 2023*», για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.550.554,84€, πλέον Φ.Π.Α., λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη περίπτωση.

II. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

1. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

1.1 Με το αρ. πρωτ. 445948/20.12.2022 έγγραφό της, η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας αιτήθηκε προς τη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, ομοίως της Περιφέρειας, τη διάθεση πόρων και χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου «*Υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών με ανάπτυξη μηχανισμών επιτήρησης, επαγρύπνησης και διαχείρισης κρίσεων σε θέματα υγείας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου*» για το έτος 2023. Το παραπάνω έργο αποτελείται από τέσσερα υποέργα, το πρώτο εκ των οποίων είναι το «*Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα καταπολέμησης Κουνουπιών, Δημιουργία δομής ελέγχου και Ανάπτυξη Μηχανισμού Επιτήρησης και Επαγρύπνησης από τον Ιό του Δυτικού Νείλου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το έτος 2023*». Ακολούθως, με το αρ. 450908/23.12.2023 έγγραφό της, η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας αιτήθηκε πρόσθετη διάθεση πόρων για την υλοποίηση συνεχιζόμενου έργου για τα έτη 2023 έως 2025.

1.2 Με το αρ. 78509/09.03.2023 έγγραφο της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας ζητήθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να γίνει δεκτή από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου, η ένταξη έργου για την καταπολέμηση κουνουπιών για το έτος 2023.

1.3 Με την αρ. πρωτ. 129928/19.04.2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου (ΑΔΑ: ΩΜ517Λ1-ΚΞ1) εντάχθηκε στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) - Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΠΠΑΠΠ) το «Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα καταπολέμησης Κουνουπιών, Δημιουργία δομής ελέγχου και Ανάπτυξη Μηχανισμού Επιτήρησης και Επαγρύπνησης από τον Ιό του Δυτικού Νείλου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το έτος 2023» με προϋπολογισμό που ανέρχεται στο ποσό των 2.040.000,00€, ενώ με την αρ. πρωτ. 37350/21.04.2023 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΑΔΑ: 685Δ46ΜΤΛΡ-ΤΟ2), εγκρίθηκε η ένταξη του έργου στο ΠΠΑΠΠ.

1.4 Με την αρ. πρωτ. 141079/28.04.2023 Διακήρυξη, (ΑΔΑΜ: 23PROC012594359 2023-05-03), η Περιφέρεια προκήρυξε ανοικτό, ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την επιλογή αναδόχου δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών με τίτλο «Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Καταπολέμησης Κουνουπιών, Δημιουργία δομής ελέγχου και Ανάπτυξη Μηχανισμού Επιτήρησης και Επαγρύπνησης από τον Ιό του Δυτικού Νείλου, στη Περιφέρεια Πελοποννήσου», για το έτος 2023.

Σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, αντικείμενο της σύμβασης είναι «.....αντιμετώπιση- διαχείριση των εντόμων διαβιβαστών (κουνουπιών), με την συνεπικουρία εφαρμογής προγράμματος επιτήρησης και συστηματικής εποπτείας κυκλοφορίας του Δυτικού Νείλου (WNV) για την πρόληψη της εμφάνισης επιδημικών φαινομένων νοσημάτων, στο σύνολο της Περιφέρειας. Πεδίο εφαρμογής του προγράμματος αποτελεί το φυσικό, αγροτικό, περιαστικό, και αστικό σύστημα των Δήμων των Περιφερειακών Ενοτήτων Αργολίδας, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας και περιλαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων υπηρεσιών εργασιών όπως:

- Επιχειρησιακός Σχεδιασμός.
- Χαρτογράφηση των εν δυνάμει εστιών αναπαραγωγής των εντόμων διαβιβαστών
- Παρακολούθηση πληθυσμών προνυμφών, μέσω συνεχών περιοδικών δειγματοληψιών.
- Οριοθέτηση Επιφανειών για ψεκασμό και Διενέργεια εφαρμογών προνυμφοκτονίας από εδάφους και από αέρος
- Διενέργεια ελέγχων και εφαρμογών στα φρεάτια όμβριων υδάτων και σε άλλες σημαντικές εστίες αναπαραγωγής στους δημόσιους χώρους των πόλεων και των οικισμών της Περιφέρειας
- Έλεγχος Αποτελεσματικότητας εφαρμογών.
- Διενέργεια εφαρμογών ακμαιοκτονίας (LV και ULV)
- Παρακολούθηση διακύμανσης ακμαίων κουνουπιών.
- Δίκτυο επιτήρησης- ανίχνευσης της κυκλοφορίας του ΙΔΝ σε α) ζώα δείκτες, β) διαβιβαστές, γ) ανθρώπους και δ) δίκτυο παρακολούθησης και καταγραφής της παρουσίας νεκρών άγριων πτηνών.
- Διενέργεια παρεμβάσεων στο αστικό σύστημα οικισμών (στους ιδιωτικούς χώρους) της Περιφέρειας Πελοποννήσου (door-to door), σε περίπτωση κυκλοφορίας του Ιού του Δυτικού Νείλου
- Διενέργεια υπολειμματικών ψεκασμών Εσωτερικών Χώρων (IRS) σε οικίες/καταλύματα μεταναστών, για έλεγχο του διαβιβαστή της Ελονοσίας.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): CPV 90922000-6: «Υπηρεσίες καταπολέμησης επιβλαβών εντόμων», CPV 71900000-7 «Εργαστηριακές υπηρεσίες», CPV 85200000-1 «Κτηνιατρικές υπηρεσίες», CPV 85121000-3 «Ιατρικές υπηρεσίες».

Η σύμβαση δεν υποδιαιρείται σε τμήματα και ως εκ τούτου προσφορές θα έπρεπε να υποβληθούν για το σύνολο των ζητούμενων υπηρεσιών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός ορίσθηκε στο ποσό των 1.615.161,29€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, και η διάρκεια της σύμβασης από την υπογραφή της έως 31.10.2023. Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής. Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε με χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr), όπου οι υποψήφιοι ανάδοχοι μπορούσαν να καταθέσουν την προσφορά τους μέχρι την 2 Ιουνίου 2023 και ώρα 15:00.

1.5. Στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «ΒΙΟΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Ο.Ε.» άσκησε ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ την με ΓΑΚ 764/26.05.2023 Προδικαστική Προσφυγή, στρεφόμενος κατά των όρων της διακήρυξης, αιτούμενος την ακύρωσή της. Με την αρ. Α561/2023 Απόφασης της Αρχής, απορρίφθηκε το αίτημα χορήγησης προσωρινών μέτρων για λόγους δημοσίου συμφέροντος και η Περιφέρεια προέβη στη διαδικασία αξιολόγησης της μοναδικής υποβληθείσας προσφοράς, αναδεικνύοντας με την αρ. 29/20.06.2023 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής προσωρινό ανάδοχο και ευθύς αμέσως, στις 22.06.2023, υπέβαλε αίτημα στην Αρχή, μεταξύ άλλων και για την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

1.6 Με την αρ. 1028/11.7.2023 Απόφαση της Αρχής, έγινε δεκτή η παραπάνω προδικαστική προσφυγή στο σύνολό της, δηλαδή τόσο τον 1^ο λόγο σχετικά με την μη νόμιμη ενιαία ανάθεση του έργου της προκηρυχθείσας σύμβασης, λόγω υπέρβασης των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, όσο και τον 2^ο λόγο, σχετικά με την μη νόμιμη απαίτηση χρήσης ελικοπτερού για τη διενέργεια αεροψεκασμών, παρότι και η ίδια η Περιφέρεια αναγνωρίζει και παραδέχεται ότι τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη (ΣμηΕΑ) έχουν πλεονεκτήματα και χρησιμοποιούνται ευρέως με θετικά αποτελέσματα τα τελευταία έτη ακόμη και στην ίδια την αναθέτουσα αρχή.

II. Νομικό Πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. Νομική Εκτίμηση

3. Το υπό εξέταση αίτημα υποβλήθηκε από την Περιφέρεια Πελοποννήσου, η οποία αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 1(α) του ν. 4412/2016, αφορά δε στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών υπό την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 1.550.554,84€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35).

Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Η σχετική δε απόφαση της αναθέτουσας αρχής, πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

5. Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος - κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμών διενέργειας διαγωνισμού

και γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Η συνδρομή των τριών αυτών προϋποθέσεων επιτρέπει την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ της Οδηγίας 2014/24 (ΣΕ 1987/2021 σκ.12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Απόφαση 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι για την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΕλΣυν απόφ. 1494/2022 VII Τμ, Τμ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, Έβδομο Τμ. 498, 1167, 1308, 1312/2021, ΣΕ 1987/2021, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

6. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

6.1. Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτου γεγονότος

Ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει την εμπλοκή του διαγωνισμού, η οποία προέκυψε λόγω της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ και την εξ αυτού του γεγονότος καθυστέρηση ολοκλήρωσης του διενεργηθέντος διαγωνισμού.

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι ενήργησε υπό συνθήκες επιμέλειας για την κάλυψη των αναγκών της εκκινώντας εγκαίρως τη διαγωνιστική διαδικασία, η οποία επρόκειτο να ολοκληρωθεί με ταχείς ρυθμούς μέχρι τα μέσα Ιουνίου του τρέχοντος έτους και ακολούθως μέχρι τα τέλη του ίδιου μήνα επρόκειτο να συναφθεί η σχετική σύμβαση και να εκκινήσουν οι εργασίες. Ο εν λόγω προγραμματισμός, ωστόσο, ανετράπη λόγω της ανακύψασας καθυστέρησης με την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αλλά και του ενδεχομένου άσκησης των προβλεπόμενων ένδικων βοηθημάτων κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ.

6.1.1 Αρχικά, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των εγκρίσεων, των δημοσιεύσεων ή της υποβολής προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων ακυρώσεως/αναστολής από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίπτωση, συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης. Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ad hoc Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής). Εξυπακούεται δε ότι μια επιμελής

αναθέτουσα αρχή οφείλει να ξεκινήσει εγκαίρως τις διαδικασίες σύναψης, όσο και την επιλογή των κατάλληλων εργαλείων και μέσων/ διαδικασιών που παρέχονται από το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων προς επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο.

6.1.2 Εν προκειμένω, η αιτούσα, παρότι ρητά αναγράφει ότι η έναρξη των εργασιών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι τις αρχές Ιουλίου, ώστε να καθίστανται αποτελεσματικές οι δράσεις του αναδόχου για την καταπολέμηση των κουνουπιών, απέστειλε την προκήρυξη στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόλις στις 28.04.2023, με καταληκτική ημερομηνία προσφορών στις 2.6.2023, δηλαδή, μόλις δύο (2) μήνες, από την κατά τους προγραμματισμούς της αναγκαία ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, χωρίς μάλιστα να προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης η όποια σύντμηση των προθεσμιών δημοσιότητας, καίτοι νομίμως εδύνατο (βλ. αρ. 27 ν. 4412/2016), ενώ παράλληλα ακόμη και μετά την ανάδειξη προσωρινού αναδόχου, που πράγματι υλοποίησε ταχύτατα, ενδεχομένως και λόγω υποβολής μίας και μοναδικής προσφοράς, έπεται το στάδιο κλήσης προς υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αξιολόγησης τους, προσυμβατικός έλεγχος και η διαδικασία υπογραφής της σύμβασης. Επομένως, ο προγραμματισμός της, περί έναρξης εκτέλεσης της προκηρυχθείσας σύμβασης στις αρχές Ιουλίου, δεν παρίστατο εφικτός, ανεξαρτήτως διοικητικής εμπλοκής και συγκεκριμένα της κατάθεσης της με ΓΑΚ 764/26.05.2023 προδικαστικής προσφυγής.

Περαιτέρω, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αυτής καθαυτήν, δεν μπορεί να θεωρηθεί «απρόβλεπτη περίπτωση», ούτε δύναται να υποστηριχθεί βασίμως, ότι η κατ' ανώτατο όριο εξηκονθήμερη (60), και γνωστή εκ των προτέρων, προθεσμία έκδοσης της σχετικής απόφασης, συνιστά επίσης απρόβλεπτη περίπτωση που υπερβαίνει τον συνήθη ρού.

Εν προκειμένω, η διαγωνιστική διαδικασία δεν καθυστέρησε από την άσκηση της προσφυγής αυτής καθαυτήν καθόσον η διαδικασία συνεχίστηκε με την αξιολόγηση της προσφοράς του μοναδικού προσφέροντος (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.5), η δε απόφαση επί της προσφυγής, εκδόθηκε σχεδόν δύο (2) εβδομάδες νωρίτερα από την καταληκτική νόμιμη προθεσμία (βλ. αρ. 365 και 367 ν. 4412/2016, όπως ισχύει) και συγκεκριμένα στις 11.07.2023. Το δε γεγονός ότι η προσφυγή έγινε δεκτή, και αποφασίστηκε η ακύρωση της διακήρυξης και πάλι δεν αποτελεί απρόβλεπτη περίπτωση, αλλά εξέλιξη πιθανή. Σημειώνεται δε, ότι με την αρ. 1028/2023 Απόφαση της Αρχής έγιναν δεκτοί αμφότεροι οι λόγοι της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής που αφορούσαν στην ακύρωση διατάξεων της Διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής και αποδοχής των προσφορών, λόγω όρων που τέθηκαν από την αναθέτουσα αρχή κατά παράβαση της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, και καθ' υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.6).

Επομένως, από το σύνολο των ανωτέρω, δεν προκύπτει ότι στοιχειοθετείται η προϋπόθεση περί γεγονότων απρόβλεπτων που δεν απορρέουν από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, με αποτέλεσμα να παρέλκει η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων καθόσον απαιτείται σωρευτική συνδρομή τους.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή

Αποφασίζει, την μη παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή της Περιφέρειας Πελοποννήσου στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης για την υλοποίηση του έργου «*Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα καταπολέμησης Κουνουπιών, Δημιουργία δομής ελέγχου και Ανάπτυξη Μηχανισμού Επιτήρησης και Επαγρύπνησης από τον Ιό του Δυτικού Νείλου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το έτος 2023*» για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.550.554,84€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., λόγω μη συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2023

Η Πρόεδρος

Ευαγγελία Κουτούπα